

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Шановні пасічники та аграрії України!

В даний час бджільництво, як галузь сільського господарства, динамічно розвивається та інтенсифікується, потребує спільних зусиль щодо вирішення наявних проблем як з боку пасічників, так і з боку аграріїв, зокрема, під час використання пестицидів та агрохімікатів, упорядкування добросусідства тощо.

Одним із взаємовигідних підходів кооперації пасічника та аграрія є налагоджена робота по запиленню ентомофільних культур медоносними бджолами і відповідно збільшення виробленої продукції.

До вашої уваги пропонуються покрокові дії та примірні зразки документів, які рекомендовано використовувати пасічнику у своїй діяльності.

Методичні рекомендації розроблені з метою упередження фактів отруєння бджіл шляхом налагодження комунікативної роботи пасічника та аграрія.

З повагою,

автор методичних рекомендацій, практикуючий адвокат, заступник голови громадської організації «Обласна спілка «Дніпровський пасічник», експерт відділу секторальної політики GFA Consulting Group GmbH (питання маркування, виробництва і продажу меду) Смолов Роман.

За більш детальними роз'ясненнями можливо звернутися за номерами телефонів 050-22-860-77, 098-12-757-12 або на електронну адресу: e-mail: smolovroman@ukr.net.

ДІЯ № 1

**В ОBOB'ЯЗKOBOMY ПОРЯДКУ
ПРОВОДИТЬСЯ РЕЄСТРАЦІЯ ПАСІКИ
ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ
АБО ЗА МІСЦЕМ РЕЄСТРАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ
ОСОБИ У МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ
АДМІНІСТРАЦІЯХ (РДА) АБО У СІЛЬСЬКИХ,
СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ РАДАХ, ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ОДИН РАЗ
В РІК ЗАСНУВАННЯ ПАСІКИ**

(ч. 3 ст.13 Закону України «Про бджільництво», п.п. 2,3 Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за №184/82 від 20.09.2000)

На даному етапі пасічнику рекомендовано звернутись до органів місцевого самоврядування із заявою про реєстрацію пасіки згідно Зразка №1 та подати її за місцем свого проживання/реєстрації, якщо вони збігаються або за місцем реєстрації юридичної особи.

ДІЯ № 2

ОБСТЕЖЕННЯ ПАСІКИ ФАХІВЦЯМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ВЕТЕРИНАРІЇ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ В ОБЛАСТІ

(ч.1 ст. 13 Закону України «Про бджільництво», п.п. 4 Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за № 184/82 від 20.09.2000)

На даному етапі пасічник повинен звернутися до міського/міськрайонного/міжрайонного управління головного управління Держпродспоживслужби, яким проводиться відбір паталогічного матеріалу пасіки, здійснюється його аналіз та робиться відмітка у ветеринарно-санітарному паспорті пасіки

ДІЯ № 3

ОТРИМАННЯ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНОГО ПАСПОРТУ ПАСІКИ

(ч.1 ст.13 Закону України «Про бджільництво», п.п.5 Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за № 184/82 від 20.09.2000)

Ветеринарно-санітарний паспорт видається шляхом його заповнення фахівцями управління ветеринарної медицини згідно Наказу №184/82 від 20.09.2000 року.

Цим же Наказом передбачена форма ветеринарно-санітарного паспорта, в якому зазначаються дані власника пасіки, характеристика пасіки, її ветеринарно-санітарний стан, результати обстеження, лабораторні дослідження, кількість бджолосімей та інше.

ДІЯ № 4

**РОЗМІЩЕННЯ ПАСІКИ ФІЗИЧНИМИ ТА
ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ НА ЗЕМЕЛЬНИХ
ДІЛЯНКАХ, ЯКІ ЇМ НАЛЕЖАТЬ,
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО
САНІТАРНО-ВЕТЕРИНАРНИХ ПРАВИЛ;
РОЗМІЩЕННЯ ПАСІК НА ЗЕМЕЛЬНИХ
ДІЛЯНКАХ ІНШИХ ВЛАСНИКІВ АБО
КОРИСТУВАЧІВ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА ЇХ
ЗГОДОЮ**

(ст. 15 Закону України «Про бджільництво», Інструкція щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл, затверджена Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України за № 9 від 30.01.2001 року)

З метою недопущення конфліктних ситуацій та налагодження плідної роботи з аграріями, у випадку розміщення пасіки на земельних ділянках сільгоспвиробника, рекомендовано звернутись до нього із заявою згідно Зразка № 2.

Потім рекомендовано проінформувати агровиробника, органи місцевого самоврядування, Держпродспоживслужби та екологічної інспекції про місце та період розташування пасіки (Зразок №3).

Крім того, рекомендовано пасічнику та аграрію користуватись автоматичною інформаційною системою Grand Expert, попередньо зареєструвавшись безкоштовно на даному електронному ресурсі (www.grand.expert)

За допомогою даного ресурсу здійснюється автоматичне оповіщення про плануємі агрохімічні роботи аграрієм.

Майбутнім пріоритетом роботи пасічника та аграрія є укладення угод про запилення.

ДІЯ № 5

ІНФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОУПРАВЛІННЯ, ЗЕМЛЕВЛАСНИКА ТА УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ВЕТЕРИНАРІЇ ПРО ПЛАНУЄМЕ МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ (КОЧІВЛЮ) ПАСІКИ

Якщо пасічник здійснює кочівлю бджіл, рекомендовано проінформувати органи місцевого самоврядування і агровиробника про плануєме місце та період кочівлі пасіки (Зразок №4).

У випадку, якщо кочівля короточасна та неможливо встановити агровиробника, поблизу земельних ділянок якого розміщено пасіку, на точку необхідно залишити контактні дані пасічника (номер телефону, П.І.Б.)

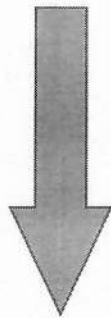
До заяви рекомендовано долучити викопіювання із публічної кадастрової карти України, яка розташована в електронному вигляді у вільному доступі (map.land.gov.ua), на якій пасічнику самостійно нанести місце розташування кочової пасіки.

ДІЯ № 6

**ПЕРЕВЕЗЕННЯ (КОЧІВЛЯ) БДЖІЛ НА
МЕДОЗБІР ТА ЗАПИЛЕННЯ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ
НА ПІДСТАВІ ДОВІДКИ АБО
ВЕТЕРИНАРНОГО СВІДОЦТВА НА
ПЕРЕВЕЗЕННЯ БДЖОЛОСІМЕЙ, ВИДАНІ
УПРАВЛІННЯМ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ВЕТЕРИНАРІЇ ГОЛОВНОГО
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ**

(п.3.5. Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл, затвердженої Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України за №9 від 30.01.2001 року)

ДІЯ № 7

РОЗТАШУВАННЯ ПАСІКИ НА МІСЦЕВОСТІ

(Інструкція щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл, затверджена Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України за № 9 від 30.01.2001 року)

Розташування пасіки на місцевості – стаціонарної/кочової, проводиться згідно Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл від 30.01.2001 року за № 9.

З метою недопущення конфліктних ситуацій між пасічниками (добросусідство, виставлення пасіки на перельоті тощо), рекомендовано через органи місцевого або безпосередньо пасічнику особисто спілкуватись з іншими пасічниками, розташованих по сусідству.

Ефективна комунікація пасічників проводиться у форматі громадських об'єднань пасічників.

ДІЯ № 8

**ІНІЦІУВАННЯ ПАСІЧНИКОМ ПЕРЕД
СІЛЬСЬКОЮ, СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ АБО
ОБ'ЄДНАНОЮ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ
ГРОМАДОЮ ПРО СТВОРЕННЯ ПОСТІЙНО-
ДІЮЧОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ БДЖІЛЬНИЦТВА,
В ТОМУ ЧИСЛІ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ
ФАКТУ ОТРУЄННЯ БДЖІЛ
ЧЛЕНИ КОМІСІЇ:**

- **ВЕТЕРИНАРНИЙ ЛІКАР;**
- **АГРОНОМ СУБ'ЄКТУ ГОСПОДАРЮВАННЯ
(за бажанням);**
- **ПАСІЧНИК;**
- **ПРЕДСТАВНИК СІЛЬСЬКОЇ/СЕЛИЩНОЇ
РАДИ АБО ГРОМАДИ(ЗЕМЛЕВПОРЯДНИК);**
- **ДЕПУТАТ РАДИ/ГРОМАДИ**

(п. 4.1. Інструкції по профілактиці отруєння бджіл пестицидами від 14.06.1989 року, затверджена Всесоюзним виробничо-науковим об'єднанням по агрохімічному обслуговуванню сільського господарства «Союзсельхозхимия» і Головним управлінням ветеринарії Держагропрому СРСР 14.06.1989 року)

З метою упередження конфліктних ситуацій між пасічником та аграрієм, налагодження роботи та інформування про агрохімічні роботи на території ради (громади), пасічнику рекомендовано звернутись на адресу органів місцевого самоврядування із заявою про створення вищевказаної комісії.

Зразок заяви № 5.

ПРИМІРНІ ЗРАЗКИ **ДОКУМЕНТІВ**

ЗРАЗОК № 1

Голові сільської/селищної ради,
об'єднаної територіальної громади

Пасічника _____,
адреса проживання, телефон

ЗАЯВА

Прошу Вас зареєструвати належну мені пасіку у кількості _____
бджолосімей.

Пасіка розташована за адресою _____.

Дата

підпис

П.І.Б.

ЗРАЗОК № 2

Голові СФГ/директору ТОВ

Пасічника П.І.Б., адреса проживання,
контактний телефон

ЗВЕРНЕННЯ

Повідомляю, що я, (П.І.Б. пасічника), у відповідності до ст.13 Закону України «Про бджільництво» та Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за №184/82 від 20.09.2000, зареєстрований в якості пасічника у _____ сільській (селищній) раді/об'єднаній територіальній громаді, отримав ветеринарно-санітарний паспорт на пасіку.

У відповідності до ч. 2 ст.15 Закону України «Про бджільництво» прошу надати згоду на розміщення належної мені пасіки на території земельної ділянки, яку використовує СФГ/ТОВ.

Додаток: копія ветеринарного паспорта;
викопіювання із публічної кадастрової карти України
із позначенням місця розташування належної мені пасіки.

П.І.Б.

підпис

дата

ЗРАЗОК № 3

Голові СФГ/директору ТОВ

Копія: Голові сільської/селищної ради,
об'єднаної територіальної громади

Копія: Начальнику Держпродспоживслужби
у Дніпропетровській області

Начальнику Державної екологічної
інспекції у Дніпропетровській області

Пасічника П.І.Б., адреса проживання,
контактний телефон

ЗВЕРНЕННЯ

Повідомляю, що я, (П.І.Б. пасічника), у відповідності до ст.13 Закону України «Про бджільництво» та Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за №184/82 від 20.09.2000, зареєстрований в якості пасічника у _____ сільській (селищній) раді/територіальній громаді, отримав ветеринарно-санітарний паспорт на пасіку.

Дійним повідомляю, що у період з _____ до _____ на території _____ сільської (селищної) ради/територіальної громади буде розміщено належну мені пасіку.

З метою виключення випадків отруєння бджіл під час обробітку сільськогосподарських культур пестицидами, у відповідності до Закону України «Про бджільництво», Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл, затвердженої Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України за №9 від 30.01.2001 року та Інструкції по профілактиці отруєння бджіл пестицидами від 14.06.1989 року, затверджена Всесоюзним виробничо-науковим об'єднанням по агрохімічному обслуговуванню сільського господарства «Союзсельхозхимия» і Головним управлінням ветеринарії Держагропрому СРСР 14.06.1989 року:

ПРОШУ:

1. Не пізніше 3 (трьох) діб до проведення хімічних обробок сільськогосподарських культур пестицидами повідомити мене щодо

проведення даних робіт, вказавши назву пестицида, місце (у радіусі 7 км.), час і спосіб проведення обробітку;

2. Повідомити про виконання даних робіт Держпродспоживслужбу у Дніпропетровській області;

3. Використовувати засоби захисту рослин, які пройшли державну реєстрацію і включені до переліку, дозволених до застосування;

4. Хімічний обробіток сільськогосподарських культур проводити в нелітний для бджіл час (після 21-00 години або нелітний час);

5. Не допускати обробіток квітучих медоносів і пилюконосів під час масового льоту бджіл.

Додаток: копія ветеринарного паспорту;
викопіювання із публічної кадастрової карти України
із позначенням місця розташування належної мені пасіки.

П.І.Б. пасічника

підпис

дата

ЗРАЗОК № 4

Голові сільської/селищної ради,
територіальної громади

Пасічника _____,
адреса проживання, телефон

ІНФОРМАЦІЯ

Повідомляю, що у мене у власності перебуває пасіка у кількості _____ бджолосімей.

Пасіка зареєстрована за адресою _____,
орієнтовано в період з _____ до _____ пасіка буде
знаходитись на території/поблизу/на межі/між _____.

Додаток: копія ветеринарного паспорту;
викопіювання із публічної кадастрової карти України
із позначенням місця розташування належної мені пасіки.

Дата

підпис

П.І.Б.

ЗРАЗОК № 5

Голові сільської/селищної ради,
об'єднаної територіальної громади

Пасічника _____,
адреса проживання, телефон

ЗАЯВА

Повідомляю, що я, (П.І.Б. пасічника), у відповідності до ст.13 Закону України «Про бджільництво» та Порядку реєстрації пасік, затверджений Наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук за №184/82 від 20.09.2000, зареєстрований в якості пасічника у _____ сільській (селищній) раді/територіальній громаді, отримав ветеринарно-санітарний паспорт на пасіку.

З метою упередження випадків отруєння бджіл агрохімікатами під час проведення сільськогосподарських робіт, керуючись Законом України «Про бджільництво», Інструкцією щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл, затвердженої Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України за № 9 від 30.01.2001 року та Інструкцією по профілактиці отруєння бджіл пестицидами від 14.06.1989 року, затверджена Всесоюзним виробничо-науковим об'єднанням по агрохімічному обслуговуванню сільського господарства «Союзсельхозхимия» і Головним управлінням ветеринарії Держагропрому СРСР 14.06.1989 року, прошу створити при сільській/селищній _____ раді/об'єднаній територіальній громаді постійно діючу комісію з питань бджільництва, а також встановлення факту отруєння бджіл.

П.І.Б.

підпис

дата